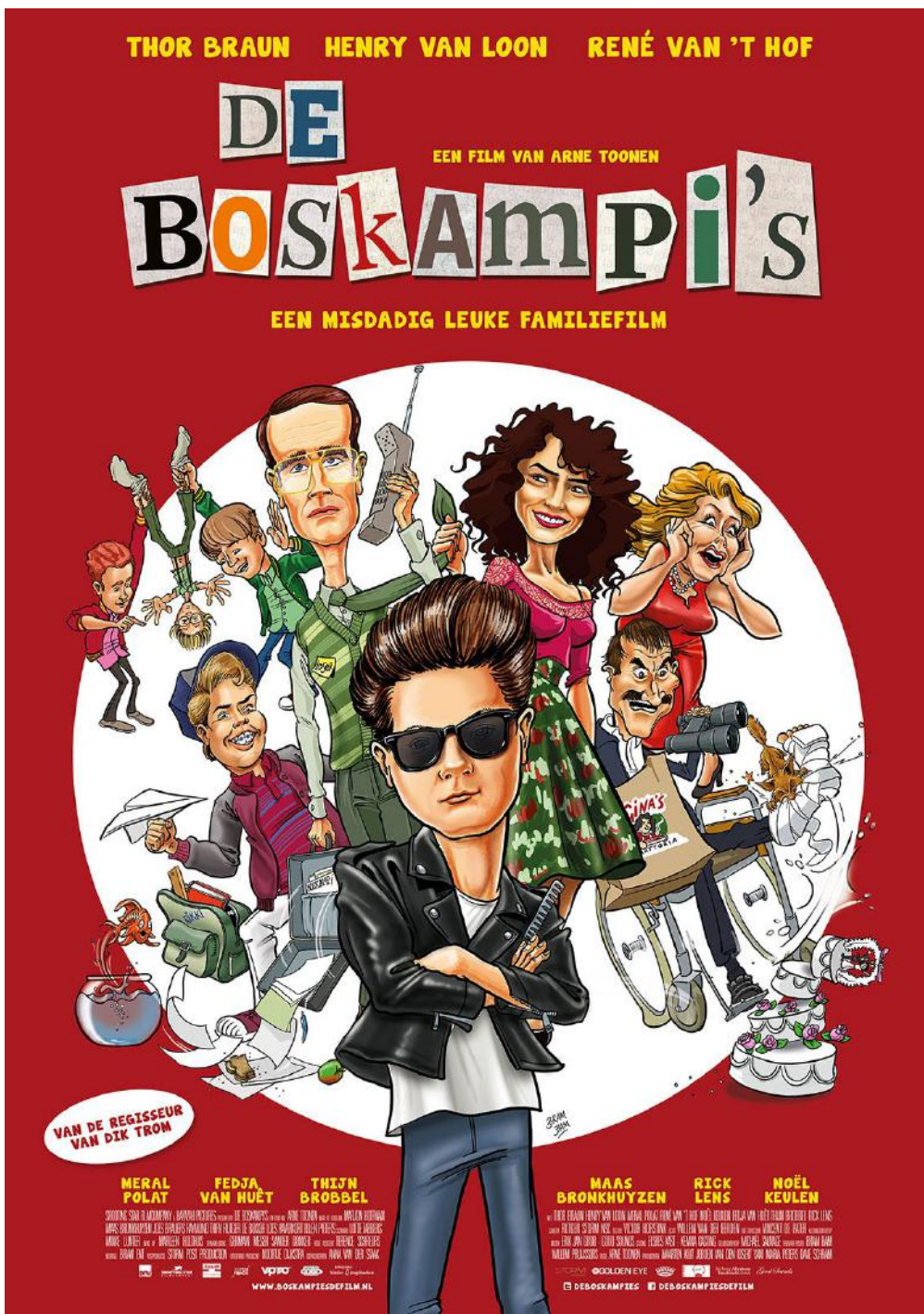

Film u školi vam predstavlja film

MALI GANGSTER

Rujan 2016.

Materijale pripremila Željka Ferenčić, prof.

MALI GANGSTER

Originalni naziv: De Boskamp's

Zemlja i godina proizvodnje: Nizozemska, 2015.

Žanr: obiteljska komedija

Trajanje filma: 102 min

Redatelj: Arne Toonen

Scenarij: Lotte Tabbers, prema romanu Marjon Hoffman

Direktor fotografije: Rutger Storm

Montaža: Marc Bechtold, Brian Ent

Glazba: Erik Jan Grob, Good Sounds

Glumci: Thor Braun (Rikkie), Henry van Loon (Paul), Meral Polat (Gina), René van 't Hof (susjed Fred, bivši policajac), Rick Lens (nasilnik Roderick), Thijn Brobbel (Noah), Noël Keulen (Ginin brat Anton), Joes Brauers (Menno), Maas Bronkhuyzen (Marco jr., sin mafijaša), Fedja van Huet (mafijaš Marco), Raymond Thiry (načelnik policije)

Produkcija: Maarten Kuit, Dave Schram - Shooting Star Filmcompany, Hazazah Pictures

Službena stranica: <http://www.boskampiesdefilm.nl/>

Najava filma: <https://www.youtube.com/watch?v=Ff7F6RrcjC0>

Korelacija s nastavnim predmetima: hrvatski jezik, medijska kultura, etika, likovna kultura, zdravstveni odgoj i obrazovanje, građanski odgoj i obrazovanje

Prikladno za dob: 8+

Kratki sadržaj

Jedanaestogodišnji Rik Boskamp živi s tatom Paulom, dobrim ali posve smotanim knjigovođom koji ne zna reći 'ne' čak ni telefonskoj prodaji. Rik želi samo jedno: da ga prestanu maltretirati u školi. Stalna je meta zajedljive djece iz susjedstva, a njegov samohrani otac – koji bi, kako smatra Rik, ovom maltretiranju trebao stati na kraj – izgubljen je slučaj.

Nakon što Paul biva 'promoviran' na poslu, otac i sin sele u novo mjesto, a Rik u tome vidi priliku za novi početak. Inspiriran filmom o talijanskim gangsterima, smišlja ludi plan. Novim prijateljima počinje se predstavljati kao sin mafijaškog šefa i korjenito mijenja svoj imidž kako bi što više nalikovao sinu jednog opasnog gangstera. Talijanski stil i ponašanje oponaša ne samo iz filma, već i uz pomoć Gine, živahne vlasnice lokalne talijanske trgovine čiji prostodušan brat Anton lako prolazi kao opasan tjelohranitelj. Znete li nekoga tko bi se usudio svađati sa sinom mafijaša?

Plan je zaista upalio! Odjednom se svi prema njemu počinju odnositi s poštovanjem i nitko ga više ne maltretira. Bonus: njegovo razmetanje hrabrošću privlači djevojke. No, uskoro Rik privlači sumnju susjeda Freda, bivšeg policajca, a u njegovom razredu pojavljuje se stari gnjavator iz prošlosti. Koliko će još dugo Rik moći prodavati svoju laž? Kriminalno smiješan film o tome kako se nositi s cijelim nizom neželjenih događaja.

O filmu

"Mali gangster" je nizozemski obiteljski film s elementima krimića i komedije o odnosu oca i sina i želji za drugačijim životom. Vrlo duhovito i zabavno prikazana je ozbiljna tema – nasilje među vršnjacima i želja djeteta da ga roditelji zaštite.

Film je prepun referenci na kriminalističke filmove i slapstick komedije, a temelji se na istoimenom uspješnom dječjem romanu nizozemske spisateljice Marjon Hoffman. Snimljen je u produkciji Shooting Star Filmcompany i Hazazah Pictures, a scenarij filma potpisuje Lotte Tabbers. Voljen je od strane dječjeg žirija i publike diljem svijeta.

Festivali i nagrade

- Seoul International Youth Film Festival, 2015. – nagrada publike za najbolji dječji film
- Children's and Youth Film Festival Hamburg, 2015. – nagrada Michel
- Cinekid Amsterdam, 2015. – nagrada žirija, nagrada publike
- Juniorfest Pilsen, 2015. – najbolji film u kategoriji za djecu od 11 do 13 godina
- Oulu International Children's Film Festival, 2015. – najbolji film
- Pulski filmski festival, 2016. – nagrada publike za najbolji dječji film na Pulici
- Međunarodni filmski festival za djecu Kristiansand, 2016. – najbolji strani dječji film
- KinoKino Zagreb, 2016. – nagrada dječjeg žirija, nagrada publike
- Cinema in Sneakers, Varšava 2016. – nagrada publike
- Sundance Film Festival, 2016. – program Sundance Kids

O redatelju

Arne Toonen (Boxmeer, 1975.) je nizozemski redatelj, producent i umjetnik. Vlasnik je amsterdamske on-line galerije Prints & The Revolution i suosnivač nezavisne produkcijske kuće Hazzah Pictures specijalizirane za dokumentarce, igrane i kratke filmove. Nakon studija na Nizozemskoj filmskoj akademiji u Amsterdamu, režirao je kratke filmove te velik broj reklama i glazbenih spotova za televiziju i Internet. Kao filmaš je sklon crnom humoru i kriminalističkim komedijama i ima prepoznatljiv vizualni stil. Njegov dugometražni prvijenac namijenjen dječjoj publici "Dik Trom"(2010.) osvojio je brojna priznanja, a uspjeh su polučile i komedije "Black Out" (2012.) i "Mali gangster" (2015.). Zanimljivo je da je Toonen ujedno i autor nagrađivane online igrice Nokia 20Lives te pasionirani skater. Živi i radi u Amsterdamu i trenutno priprema svoj najnoviji kriminalistički film "Playboy Priest".

Riječi kritike

"Komedija brzog tempa i dosjetljiva humora koja nadilazi dobne granice – djecu će privući jasna povezanost s glavnim likom Rikom, dok će odrasli cijiniti spretnu režiju i razradu likova. Urnebesan film kojeg roditelji zadovoljno mogu gledati s djecom, usput nudi vrijedne lekcije o poštenju, obitelji i istinskoj snazi."

- Taylor Bathel, *ChucksConnection*

"Uz duhovit scenarij, zabavnu režiju i sjajan izbor likova, 'Mali Gangster' je zahvalna priča o prihvaćanju sebe onakvog kakav jesi i imati hrabrosti živjeti autentično."

- *Movie Review Query Engine*

"Šarmantna i pronicljiva komedija o odnosu oca i sina koja će vam izmamiti osmijeh na lice, i to često. Vedar komentar o besmislicama pop-kulture pomoću prikaza Rikkijevog naivnog usvajanja dvodimenzionalnih stereotipa o gangsterima, dok se Gina svim naporima pokušava tome usprotiviti."

- Josh Terry, *Desert News*

"Pametna obiteljska komedija. Živahna glumačke izvedbe ne prelaze granicu karikature, a proizvodnja filma dotjerana je na svim razinama tehnike i dizajna."

- Dennis Harvey, *Variety*

"John Hughesov slapstick i anti-autoritetni stav ponovno su uhvaćeni u filmu 'Mali gangster', a najjači smijeh dakako izazivaju gegovi. Henry van Loon je savršeno odglumio plašljivog, zbunjenog oca koji se vješto spotiče, dok Braun osvaja svojom izvedbom 'wannabe' grubijana. Na glavnom udaru surovog slapsticka u ovom je slučaju paranoidni bivši policajac s druge strane ulice koji trpi onakve nevolje kakve su zadesile Joa Pescija i Daniela Sterna u 'Sam u kući'."

- Duane Byrge, *The Hollywood Reporter*

"Duhovita oda autsajderima. Arne Toonen stvara čudesan, ekscentričan svijet pun referenci na gangsterske filmove.**** "

- *Floortje Smit, Volkskrant*

"Gotovo sve je izvrsno u ovoj uzbudljivoj komediji: od sjajnog otvaranja do kraja kredita, film u filmu, glumci, glazba, duhoviti dijalozi i kostimografija."

- *Monica Meijer, Cinemagazine*

PRIJEDLOG OBRADE FILMA NA SATU MEDIJSKE KULTURE

Film otvara razne teme za raspravu kod kuće i u školi. To su primjerice obitelj, odnosi, vršnjačko nasilje, samopoštovanje, film kao inspiracija za život, idoli, adaptacija knjige, stereotipi o Talijanima, suočavanje sa strahom, komunikacija, hrabrost, prijateljstvo, prihvaćanje različitosti, tolerancija/netolerancija itd.

Nakon projekcije filma i kratke emocionalno-intelektualne stanke, upitajte učenike kako ih se dojmio film: Što vam se sviđjelo u filmu, a što nije? Zašto? Koje je osjećaje film u vama pobudio? Koja je vaša omiljena scena iz filma? Što se u njoj događa? Da li vam je film bio zanimljiv i uvjerljiv? Prikazuje li film realne situacije ili ne? Biste li film preporučili svojim prijateljima i prijateljicama? Usporedite vaša iskustva u razredu.

U razredu bi potom uslijedila istraživačka rasprava kroz niz pitanja koja nameće ovaj film, s time da bi ih nastavnici trebali prilagoditi ovisno o dobi učenika.

- Gdje se odvija radnja filma? Pronađi Nizozemsku na karti.
- U koje vrijeme se odvija?
- Što je tema ovog filma?
- Tko su glavni likovi? Postoji li određeni kontrast među likovima? Jesu li likovi prikazani stereotipno? Koji te se lik najviše dojmio i zašto? S kojim likom se možeš najviše poistovjetiti? Zašto?

- Kako biste opisali Rika? U kakvoj obitelji odrasta? U kakvom okruženju živi? Od čega se sastoji njegova svakodnevnica? Razlikuje li se po nečemu od svojih vršnjaka? Ima li prijatelje? Kakav ima odnos s vršnjacima?
- Čime se bavi Rikov otac? Kako je prikazan? Živi li "izvan" vremena? Zašto ga kolege i kvartovska djeca zadirkuju? Kako Paul na to reagira? Koje biste mu karakterne osobine pridodali? Na koji način njegovo ponašanje utječe na Rika? Kakav je njihov odnos? Na koji će se način njihov odnos promijeniti tijekom filma?
- Većina priča, bilo da je riječ o romanu, filmu ili stripu, sastoji se od svojeg početka, sredine i kraja. Na koliko dijelova možemo podijeliti ovu filmsku priču? Koji su prijelomni trenuci u filmu? Odredite redoslijed događaja i svakom dijelu filmske priče pridajte naslov. Samu shemu možete nacrtati na ploči. Možete se služiti sljedećim smjernicama: Uvod – upoznavanje glavnih likova i konteksta; Zaplet – nastaju prvi problemi; Središnji dio filma – likovi su suočeni s preprekama koje moraju prevladati, nastaju prvi sukobi; Rasplet – prevladavanje prepreka i rješavanje problema.

Film kao inspiracija za život

- Što muči Rika? Kako se nosi s maltretiranjem vršnjaka? Što čini kako bi tome stao na kraj? Koji film mijenja Rikov život i na koji način?
Rik je umoran od maltretiranja vršnjaka i mašta o tome kako bi volio imati drugačijeg oca. Inspiriran filmom "Sin dona" mijenja svoje ime u "Rikkie Boskamp" i izmišlja divlje priče o tome kako je sin mafijaškog šefa. Postaje opsjednut navikama i ponašanjima mafijaške obitelji iz filma. Promatra i oponaša glumce do savršenstva prilagođavajući svoj imidž, odjeću, geste, jezik, pa čak i interijer i natpisne pločice novog doma.
- Je li talijanska kultura u filmu prikazana stereotipno? Koje karakteristike talijanske kulture primjećujete? Opišite dekor, odjeću, hranu, izraze, objekte, simbole itd.
- Film "Sin dona" mijenja Rikov život, čak i živote onih oko njega. Postoji li film koji je vas nadahnuo ili imao na vas značajnog utjecaja? Jeste li ikada koristili film kao inspiraciju za stvari u vašem životu? Volite li gledati filmove o superherojima? Tko je vaš omiljeni superjunak? Zašto? Koju biste supermoć voljeli imati i zašto? Što mislite, ima li svatko moć u sebi? Što je potrebno da ju počnete koristiti? (npr. hrabrosti, samopouzdanja...) Postoji li nešto čega se bojite? Može li se strah prevladati? Prepričajte barem jednu situaciju koje ste se vi prestrašili i na koji način ste prebrodili strah!
- Kako bi njegova laž ostala neotkrivena, Rik laže sve više i više. No, time još dublje zapada u probleme. Do čega ga sve to dovodi? Koje su posljedice njegovog čina? Opravdavate li njihove postupke? Trebamo li reći istinu, kakva god ona bila? Zašto? Jeste li ikada bili uhvaćeni u laži? Zašto ste lagali i koje su bile posljedice? Neki ljudi smatraju da je ponekad prihvatljivo lagati, primjerice da bi se izbjeglo ranjavanje nećijih osjećaja. Je li ikada u redu lagati? Održite raspravu.

Vršnjačko nasilje

- Na koji je način prikazano uznemiravanje Rika od strane njegovih vršnjaka i može li se to usporediti s nasiljem u današnjim školama? Ima li situacija u filmu koje na bilo koji način "prepoznajete"? Prepoznaješ li u nekom od likova osobu iz vlastitog okruženja?

- Kako biste bi postupili na Rikovom mjestu? Što biste pak učinili da vidite da nekoga maltretiraju u školi, tijekom igre ili slično? Kako biste reagirali? (na primjer: samo bi promatrao/la, rekao/la bi da to nije cool, branio/la bi zlostavljanu osobu...)
- Koja je uloga pojedinca i grupe u poticanju i sprječavanju nasilja?
- Je li nasilno ponašanje prihvatljiv oblik ponašanja? Zašto ne? Što bi se dogodilo kada bi nasilje bilo dopušteno? U kakvom bismo svijetu živjeli?
- Kako se ljudska zajednica štiti od nasilja, kako na njega reagira i time pokazuje da je neprihvatljivo? (zakonski propisi, policija, pravosuđe)
- Škola reagira na svaku pojavu nasilnog ponašanja s ciljem održavanja sigurnosti u školskom prostoru. Koje su posljedice za učenike koji se nasilno ponašaju?
- Kako možemo nenasilno riješiti sukob?
- Kakve osjećaje u nama izaziva riječ nasilje? Zamislimo sada suprotne pojmove od nasilja – nenasilje, miroljubivost, tolerancija... Kakve osjećaje u nama izazivaju?
- Što misliš, zašto dolazi do nasilja? Ima li sretan čovjek potrebu biti loš prema drugima?

BULLYING MEĐU UČENICIMA

Što je bullying?

Nasilje možemo definirati kao oblik ponašanja kojem je cilj povrijediti (odnosno nanijeti bol, ozljedu, štetu) drugoj osobi. Nasiljem među djecom smatra se kad jedno ili više djece namjerno i uzastopno uznemiruje napada ili ozljeđuje drugo dijete, koje se od tih napada ne može obraniti. Nažalost, riječ je o jako raširenoj pojavi. Istraživanja pokazuju da je skoro polovica sve djece u nekom trenutku, u toku jedne školske godine, iskusila određeni vid zlostavljanja od strane vršnjaka, a najmanje 10 posto djece su, nažalost, izloženi redovnom bullyingu. Teško je uopće procijeniti koliko s obzirom na to da veliki broj djece nikada nikome ne ispriča što im se događa.

Gdje?

Nasilje u školi se često odvija na mjestima koja su izvan kontrole nastavnika ili drugih odraslih osoba (WC, hodnici, školska igrališta...). Budući da živimo u prilično nasilnom društvu, dječje izrugivanje, gurkanje, ismijavanje ili ignoriranje odrasli rijetko vide kao nešto više od običnog dječjeg nestašluka. Djeci pak, s obzirom na nasilje koje gledaju i slušaju svaki dan – od obiteljskih svađa, filmova, kompjuterskih igrica do naslovnica dnevnih novina – bullying često preraste u zabavnu predstavu koju, ako nisu žrtve, sa zanimanjem i navijačkim poklicima ohrabruju.

Koji oblici nasilnog ponašanja postoje?

- Fizičko: udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, pljuvanje, napad različitim predmetima, rušenje, oduzimanje, uništavanje ili oštećivanje stvari.
- Verbalno: nazivanje pogrđnim imenima, psovanje, ruganje, vrijeđanje, dobacivanje, omalovažavanje, naređivanje, verbalno zlostavljanje na osnovi etničke pripadnosti, religije, rase ili spola.

- Socijalno: namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine, izbjegavanje, zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima, ogovaranje/širenje glasina i laži, ignoriranje.
- Psihološko: prijeteći pogledi i grimase, uhođenje, ponižavanje, ismijavanje, zahtijevanje poslušnosti, ucjenjivanje, iznuđivanje novca.
- Seksualno: seksualni komentari, vulgarni vicevi, neželjeno dodirivanje (hvatanje, tapšanje, štipanje), seksualne slike, crteži ili poruke, seksualne glasine, izazovno fućkanje, sugestivne primjedbe ili pozivi.
- Elektroničko: nasilje pomoću mobilnih telefona i interneta, kada netko bez dopuštenja snima telefonom druge i snimke distribuira, kada se druge uznemirava pozivima, SMS-porukama, e-poštom ili na društvenim mrežama s ciljem da ih povrijedi. Cyberbullying se sve češće odnosi na nekoliko oblika komunikacije, uključujući zvuk, slike, animacije i fotografije.
- Osim prema osobama, nasilje može biti usmjereno i prema drugim živim bićima – životinjama, a u širem smislu i prirodi.

Koje su posljedice bullying-a?

Bilo da se radi o fizičkom zastrašivanju (češće kod dječaka), ili verbalnom uznemiravanju (češće kod djevojčica), nasilničko ponašanje ima stvarne i ozbiljne posljedice. Djeca koja su izložena zlostavljanju u školi obično slabije uče i imaju nisko samopoštovanje. Često su usamljena, tužna, nesigurna, uplašena pa čak i bolesna. To im sve predstavlja problem u daljnjem životu, u koji ulaze s manjkom samopouzdanja ne znajući kako se zaštititi i izboriti za sebe.

Kod nasilnika također ostaju posljedice, ukoliko se nasilničko ponašanje pravodobno ne zaustavi. Čest je slučaj, da osobe koje su u školi imale problema s nasilnim ponašanjem, kasnije u životu postaju osobe s kriminalnim ponašanjem. Valja imati na umu da su takva djeca i sama na neki način zlostavljana. Ponekad je riječ o djeci koja prolaze kroz životne situacije u kojima osjećaju da nemaju nikakvu kontrolu nad onim što se događa, kao što je razvod ili teška bolest roditelja. To mogu biti djeca koja imaju slabo razvijene socijalne vještine, koja doživljavaju nasilje kao uobičajeni način komunikacije kod kuće, koja ne mogu ispuniti očekivanja obitelji ili škole. Zlostavljaju drugu djecu kako bi izgledali moćnije, osjećali se kompetentni, uspješni, da bi imali osjećaj kontrole ili sebi dali oduška zbog osjećaja bespomoćnosti.

I konačno, treba spomenuti i djecu promatrače, tj. svjedoke nasilničkog ponašanja. Osobe koje ili ohrabruju nasilnika, ili stoje po strani i tiho promatraju, ili se udalje od situacije. Nijedno od ovih ponašanja ne pomaže žrtvi niti sprječava da se takvo ponašanje ne ponovi. Pasivni promatrači također imaju posljedice i to u obliku veće tolerancije nasilničkog ponašanja u budućnosti.

Što svatko od nas može učiniti da spriječi nasilje?

Djeca koja trpe nasilje često pokušavaju sakriti to od drugih, jer se boje da će ih smatrati slabijima i kukavicama i strah ih je da će se situacija samo pogoršati. No, bez obzira na strah, vrlo je važno da nasilje ne ostane skriveno.

Ukoliko čuješ da je netko u nevolji, potraži pomoć. Ukoliko znaš da je netko izložen nasilju, razgovaraj s njim, pokušaj da ga uvjeriti da potraži pomoć i pomogni mu u tome.

Možda nisi bio izložen maltretiranju, no često si gledao kako su tvoji vršnjaci izloženi nasilju. Do sada nisi reagirao(la jer nisi znao/la što učiniti da bi se to spriječilo. No, nereagiranje većine i šutnja, potiče nasilnika i potiče nasilje. Stoga, ukoliko primijetiš nasilje, reagiraj – prijavi razrednici, školskom pedagogu ili psihologu.

Kako se zaštititi i odgovoriti na zlostavljanje?

- Ako si izložen/a nasilju, nemoj to čuvati kao tajnu, čak i ako te je netko natjerao da obećaš da nećeš nikom reći što ti se događa. Ovakve tajne se ne smiju čuvati. Sigurno imaš bar jednu osobu u koju imaš povjerenja, npr. roditelje, prijatelja, nastavnika, školskog pedagoga ili psihologa. Obrati im se za pomoć! Zajedno nađite način da se to više ne dogodi. Djeca često smatraju da bi povjeravanje odrasloj osobi bilo *tužakanje*. Potrebno je objasniti što je *tužakanje*, a što je traženje pomoći: *tužakanje* je kad govoriš što je netko učinio da bi mu nanio zlo. *Tužakanje* nije kada kažeš što ti je netko učinio da bi zaštitio sebe.
- Nikada nemoj pomisliti da si ti kriv/a za nasilje koje ti se dogodilo, da si ga nekako „zaslužio/la“ i da će neko misliti ružno o tebi ako se sazna što ti se dogodilo. Ako o tome progovoriš, time ćeš pokazati svoju snagu. Objasnite učenicima da neka djeca imaju problema sa sobom jer su možda i sami žrtve nasilja kod kuće. Nose se s niskim samopoštovanjem, nezadovoljstvom i vlastitim strahovima na neprikladan način. Pomognite djetetu da shvati kako zlostavljač nije velik i moćan koliko mu se to čini.
- Budi hrabar. Čak i kada smo jako uplašeni jer nam netko prijete, korisno je ponašati se hrabro: podignuti glavu, uspravno hodati i gledati osobu u oči.
- Ignoriraj nasilnika jer nasilnik upravo želi njegovu reakciju. Ne pokazuj da te zlostavljanje ljuti i uznemirava jer to 'hrani' zlostavljača.
- Zauzmi se za sebe, izbori se za svoja prava, izrazi svoje osjećaje. Nasilniku treba reći "ne", a zatim mirno otići.
- Uvijek budi u grupi s drugom djecom, ne osamljuj se, a ako trebaš bježati uvijek bježi prema ljudima, a ne na osamu
- Ne koristi fizičke načine obračuna s nasilnikom. Izbjegavaj različite načine primjene fizičke snage, kao što su naguravanje, udaranje ili lupanje. Na taj način jasno pokazuješ svoj bijes i nikad ne možeš biti siguran/a što će nasilnik učiniti kao odgovor, a vjerojatnije je i da ćeš biti ozlijeđen/a ili upasti u nevolju. Postoje drugačiji načini zauzimanja za sebe, kao što je npr. preuzimanje kontrole nad situacijom time što nasilniku okreneš leđa i odeš ili ga čvrsto i jasno pogledaš u oči i kažeš PRESTANI.

Za više informacija pogledajte sljedeće izvore

- http://www.azoo.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=5865:nasilje-u-koli-poremeaji-u-ponaanju-tekoe-u-razvoju-&catid=507:radni-materijali&Itemid=631
- http://www.azoo.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=5015:prirunic-i-za-provoenje-zdravstvenog-odgoja-&catid=442:zdravstveni-odgoj&Itemid=438
- <http://roditeljstvo.com/vijesti/kada-kako-sta-koliko-kako-pomoci-djetetu-koje-je-zrtva-bullyinga-u-skoli>
- http://www.skole.hr/dobro-je-znati/odgoj?news_id=6712#mod_news

Komunikacija i zajedničko rješavanje problema

- Je li Rik ikome rekao da ga Roderick i njegovi vršnjaci zlostavljaju? Je li ikome rekao kako se osjeća? Može li se komunikacijom riješiti neki problem kada vas nešto muči, kada ste povrijeđeni ili ljuti? Zašto je dobro razgovarati s nekim ako se ne osjećate dobro? Imate li nekoga s kime možete razgovarati ako ste tužni? Razgovarate li o svojim problemima s vašim prijateljima, obitelji, nastavnicima? Imate li osjećaj da vas kod kuće ili u školi ne čuju i doživljavaju? Na koji način se najradije izražavate?
- Jesmo li u školi svi jednaki? Po čemu smo isti, a po čemu se razlikujemo? Što znači biti drugačiji? Je li loše biti drugačiji? Jeste li se ikada borili, jer ste drugačiji od drugih? Zašto treba uvažavati različitosti? Zašto je različitost dobra?
- Jeste li ikada zbog nekog obilježja doživjeli da vas drugi stigmatiziraju ili diskriminiraju? Možda vam se netko rugao ili vas prozivao zbog nacionalnosti, izgleda, ponašanja, određenih obiteljskih okolnosti, mjesta stanovanja... Ne morate ni s kim podijeliti koja je to situacija bila, nego se samo sjetite situacije i osjećaja. Možete li sada podijeliti s cijelim razredom kako se može osjećati osoba koja je diskriminirana?
- Postoje li osobe u vašem razredu koje ste na neki način etiketirali i odbacili, zapravo ne znajući što leži iza njegovog ponašanja? Možda ga pritišće obitelj ili nešto drugo? Koliko je važno poznavati pojedine uzrečice koje govorimo za druge ljude (pr. idiot, kreten, seljak)? Zna li koju težinu zapravo neke riječi i termini nose? Jeste ikada krivo procijenili neku osobu ili situaciju? Koja je bila posljedica?
- Neke se osobe svojom pojavom razlikuju od drugih. Zbog toga su možda predmetom ismijavanja u školi. Možemo li biti prijatelj nekome drugačije vjere, boje kože, koji dolazi iz druge zemlje i govori stranim jezikom te je na prvi pogled potpuno različit od nas? Što je za vas prijateljstvo? Kako biste opisali pravog prijatelja? Zašto se družite baš s tim osobama?
- Što misliš, zašto su ovakve priče važne? Smatrate li da filmska umjetnost može promijeniti svijest gledatelja o nekom životnom problemu, potaknuti ih na akciju i sl.?

Filmska izražajna sredstva

- Koji je ovo filmski rod i filmska vrsta? (igrani, obiteljska komedija)
- Podsjeća li vas ovaj film na neke druge filmove? Ako da, koje? (Redatelj filma je htio stvoriti slojeviti film koji nije nužno samo za djecu. Stoga u filmu postoje brojne reference na naslove koji su mu poslužili kao inspiracija poput slapstick komedija, filmovi James Deana, "Taksist", "Dozvola za brak", "Lice s ožiljkom", "Dobri momci", "Sam u kući" itd.) Je li time film obogaćen? Je li vam zbog toga bio zanimljiviji?
- Čime je postignut humor u filmu? Koje su vam situacije bile komične? Obrazložite svoje mišljenje i potkrijepite ga primjerima iz filma.
- Kakav je početak, a kakva završnica filma? Odišu li istom atmosferom? Jesu li uvodna i odjavna špica prikazane na sličan način?
- Jeste li primijetili specijalne efekte u filmu? Gdje? (npr. scena s tigrom)
- Kakvi su kostimi? Što nam oni otkrivaju? Imaju li neku simboliku? Odgovaraju li karakteru lika? Kako kostimi i šminka prikazuju što se događa s likom događa iznutra?

- Kakva je gluma u filmu? Djeluju li vam glumci prirodno, uvjerljivo? Radi li se o dobrom ili lošem odabiru glumaca za uloge? Obrazložite svoje mišljenje. Kako biste ocijenili glumu glavnog lika? Je li itko u razredu već glumio u nekoj predstavi ili filmu?
- Kakva je glazba u filmu? Ima li ona neku ulogu u filmu? Kakav ugođaj stvara? Može li stvoriti primjerice komičan, napeti ili umirujući učinak? Na koji je način glazba povezana s pričom? Možemo li po glazbi zaključiti što se u nekom prizoru događa? Slijedi li glazba primjerice akciju u filmu? Navedi barem jednu scenu u kojoj misliš da je glazba bila važno izražajno sredstvo i objasni zašto. Pokušajte zamisliti da nema glazbe u filmu. Bi li se nešto promijenilo u vašem doživljaju? Što je pak sa tišinom i ostalim zvukovima? Čemu pridonose?
- Kakav je tempo i ritam filma? Po duljini kadrova i pokretima kamere što biste rekli, je li ovaj film dinamičnog ili statičnog karaktera?
- Redatelj u filmu često koristi tzv. subjektivni kadar? Što to znači, što se time postiže? Pomoću subjektivnog kadra vidimo svijet lika njegovim očima jer kamera imitira njegov pogled. U kojoj sceni ste primijetili subjektivan kadar?

Adaptacija knjige

- Film "Mali gangster" nastao je prema romanu "De boskampis". Upitajte učenike znaju li kako se naziva prenošenje književnog djela na film? Filmska adaptacija je prenošenje književnog, glazbenog, popularno-znanstvenog ili kojeg drugog djela na film. Kod adaptacije književnog djela, neka se pripovijetka ili roman preoblikuje u filmski scenarij i prilagodi izvođenju na filmu. Film na drugačiji način pripovijeda neku priču, stoga vrijednost filmske adaptacije nije u tome je li neki sadržaj vjerno prenesen na film, nego u tome kako je i da li je specifičnim filmskim jezikom izražena osnovna tema i temeljni smisao djela.
- Upitajte učenike i da li poznaju još neka književna djela prema kojima su snimljeni filmovi. Neki kažu da knjige općenito ostavljaju više mašte. Slažete li se s tom tvrdnjom? Zašto da ili zašto ne? Kojim sredstvima se autor izražava u književnoj priči, a kojima u filmu? Koja filmska izražajna sredstva filmaši koriste kako bi izazvali različita raspoloženja? (kutove snimanja, razne kadrove, zvukove, glazbu, ritam, boju, osvjetljenje).

Dodatni zadaci za učenike

- Porazgovarajte s učenicima kako postoje različiti filmski žanrovi poput ratnih filmova, komedija, vesterna itd. Svaki žanr ima svoje karakteristike. Žanr filma često se može vidjeti na samim plakatima koji su posebno dizajnirani za film. Cilj filmskih plakata je da zainteresiraju i privuku publiku u kino, te da ih informiraju o sadržaju filma. Učenici mogu dizajnirati vlastiti filmski poster na temelju neke omiljene adaptacije knjige. Izbor knjige treba biti poznat svima. Pri izradi plakata treba razmišljati o sljedećim pitanjima: Zašto ste odabrali baš tu knjigu? Zašto bi to bila dobra filmska priča? Koja je tema? Gdje se priča odvija? Tko su glavni likovi? Koji su glavni događaji u priči? Postoje li neki predmeti koji su vrlo važni za priču? O kojem je žanru riječ? Koji bi font teksta najbolje odgovarao žanru? Nakon što ste odabrali glavne karakteristike, skicirajte poster i obojite ga. Pri izradi možete koristiti različite likovne

tehnike. Za inspiraciju možete pogledati plakat filma "Mali gangster":
<http://www.film1.nl/images/portrait/original/111511.jpg>

- Ukoliko učenici imaju iskustva u snimanju filmova, na sličan način mogu izraditi kratki trailer u trajanju od jedne minute o knjizi koju su svi pročitali. Valja imati na umu da traileri pokazuju o čemu se radi u filmu, međutim, ne otkrivaju sve. Publiku treba zainteresirati o tome kako izgleda ostatak filma. Prije početka snimanja, učenici trebaju međusobno podijeliti zadatke i napraviti plan snimanja. O kojoj knjizi ćemo napraviti kratku najavu filma? Kojeg je žanra? Koja je tema? Gdje i kada su smješteni likovi? Tko će napraviti scenarij na temelju sažetka knjige? Kako ćemo knjigu preoblikovati u kratki film? Hoćemo li pritom nešto oduzeti ili promijeniti u priči? Koje ćemo scene odabrati i kako ćemo ih prikazati? Koja ćemo filmska izražajna sredstva koristiti? (Kakva će biti glazba, pokreti kamere...) Tko će glumiti u filmu? Kako će biti obučen? Kojim ćemo se rekvizitima poslužiti? Tko će snimati? Koju opremu za snimanje ćemo koristiti? Tko će biti narator, tj. čitati tekst? Za više informacija:
 - <http://www.gimpoz.hr/repos/files/1360574178kratkafilmskaskola.ppt>
 - Horvatek Forjan, Melita; Jakob, Nataša; Krunić, Josip, *Od ideje do premijere - vodič za voditelje školskih filmskih i videodružina*, Profil, Zagreb, 2014.
 - Krešimir Mikić, *Film u nastavi medijske kulture*, Educa, Zagreb, 2001.
- Kojom biste ocjenom od 1 do 5 ocijenili ovaj film? Biste li film preporučili svojim prijateljima i prijateljicama? Obrazložite svoju ocjenu i napišite kritiku odgledanog filma. Za inspiraciju, pretražite Internet i pročitajte tri filmske kritike. Vaš osvrt može uključivati uvod koji se sastoji od naslova filma i kratkog sažetka, potom dojam o filmu i opis onoga što vam se posebno svidjelo ili zasmetalo na filmu, a možete spomenuti i druge filmove koji su slični ovom filmu. Za kraj dajte svoju zaključnu ocjenu.

Kako bi Kino Valli poboljšalo produkciju kvalitetnih filmskih naslova za djecu i mlade, voljeli bismo dobiti i povratnu informaciju učenika, nastavnica i nastavnika. Svoje osvrte i razmišljanja možete nam slati na fus@kinovalli.net

Projekt FUŠ realiziran je uz potporu

Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre

European Children's
Film Association
Association Européenne du Cinéma
pour l'Enfance et la Jeunesse